

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS
POLITINIŲ PARTIJŲ IR POLITINIŲ KAMPANIJŲ
FINANSAVIMO KONTROLĖS SKYRIUS**

**PAŽYMA
DĖL AUŠRINĖS NORKIENĖS SVEIKINIMO SAVAITRAŠTYJE „TAURAGĖS ŽINIOS“**

2020 m. liepos 29 d. Nr. 3-60 (1.2)
Vilnius

1. Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) 2020 m. liepos 7 d. gavo pranešimą (reg. Nr. 1-1622(7.9)) dėl 2020 m. liepos 3 d. savaitraštyje „Tauragės žinios“ pirmame puslapyje publikuoto Lietuvos Respublikos Seimo narės Aušrinės Norkienės sveikinimo. Pranešime nurodoma: *„Savaitraščio „Tauragės žinios“ pirmame puslapyje politinė reklama, kurią užsakė Seimo narė Aušrinė Norkienė“* bei pabrėžiama, kad *„Politinė reklama pirmajame periodinio leidinio. numeryje yra draudžiama.“*

2. VRK 2020 m. liepos 10 d. posėdžio metu nuspręsta pirmiau minėtą pranešimą perduoti tirti Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui.

3. 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinė kampanija prasidėjo 2020 m. balandžio 10 d.

4. Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo (toliau – Įstatymas) 2 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad *politinė reklama – valstybės politiko, politinės partijos, politinės partijos nario, politinės kampanijos dalyvio, jų vardu ir (ar) interesais bet kokia forma ir priemonėmis už užmokestį ar neatlygintinai politinės kampanijos laikotarpiu ar tarp politinių kampanijų skleidžiama informacija, kuria siekiama paveikti rinkėjų motyvaciją balsuojant rinkimuose ar referendume arba kurios skleidimu propaguojamas valstybės politikas, politinė partija, politinės partijos narys ar politinės kampanijos dalyvis, taip pat jų idėjos, tikslai ar programa.*

5. Įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1 punkte nustatyta, kad politinę reklamą draudžiama skleisti *pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje.*

6. VRK 2018 m. birželio 19 d. sprendimu Nr. Sp-75 patvirtintos Rekomendacijos dėl politinės reklamos skleidimo politinės kampanijos laikotarpiu (toliau – Rekomendacijos). Rekomendacijų 4.9 papunktyje numatyta, kad rinkimų agitacijos laikotarpiu politinė reklama laikoma, *kai pernelyg dažnai skelbiami sveikinimai valstybės švenčių, atmintinų dienų ar kitomis progomis, nepaisant to, kad atitinkami pareigūnas, kandidatas (politinė partija) minėtomis progomis sveikindavo ir anksčiau, ir (arba) sveikinime pateikiamas partijos logotipas ar kandidato nuotrauka, ir (arba) rinkimų šūkis, ir (arba) sveikinimą pasirašo kaip kandidatas, politinės kampanijos dalyvis ir pan.*

7. Nustatyta, kad nurodytame savaitraštyje 2020 m. liepos 3 d., tai yra 2020 m. spalio 11 d. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų politinės kampanijos laikotarpiu, Aušrinės Norkienės sveikinimas buvo paskelbtas Valstybės (Lietuvos karaliaus Mindaugo karūnavimo) dienos proga.

8. Pirmame puslapyje išspausdintas sveikinimas pasirašytas nurodant, kad sveikina Lietuvos Respublikos Seimo narė Aušrinė Norkienė, pažymėta, kad tai politinė reklama, kuri bus apmokėta iš Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos rinkimų sąskaitos. Sveikinimas iliustruotas tautiniais motyvais, Seimo ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos logotipais bei parlamentarės nuotrauka. Sveikinimas atitinka VRK Rekomendacijų 4.9 papunktį, kas yra laikoma politine reklama.

9. Dėl minėto sveikinimo 2020 m. liepos 14 d. VRK išsiuntė paklausimus Seimo narei A. Norkienei (reg. Nr. 2-749(7.9) ir savaitraščio „Tauragės žinios“ redakcijai (reg. Nr. 2-750(7.9).

10. 2020 m. liepos 17 d. gautas A. Norkienės atsakymas (VRK reg. Nr. 1-1840(7.9), kuriame nurodyta, kad:

10.1. *„Eidama Seimo narės pareigas, valstybinių švenčių proga (visus 4 kadencijos metus) sveikinimus Tauragės vietinėje spaudoje užsakydavau 1-ajame laikraščio puslapyje. Šiais metais taip pat užsakiau sveikinimą 1-ajame puslapyje.“*

10.2. *„Užsakius sveikinimą laikraščio „Tauragės žinios“ darbuotojai nurodė manantys, kad sveikinimą būtina pažymėti kaip politinę reklamą. Atkreipiu dėmesį, kad sveikinimo teksto projekte (pridedama) nebuvo politinės partijos logotipo ir pan., tik sveikinimo tekstas ir, kaip įprasta – nuotrauka.“* Atsakyme pažymima, jog *„atsižvelgiant į laikraščio nuomonę, kad įprastas Seimo narės sveikinimas politinės kampanijos laikotarpiu laikytinas politine reklama, buvo nuspręsta patalpinti ir Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos logotipą ir todėl nurodyti, kad tai – politinė reklama.“* Pridedama, kad papildžius sveikinimą logotipais ir politinės reklamos žyma, dėl sveikinimo vietos savaitraštyje papildomai kalbėta nebuvo *„ir, kaip matyti, skelbimas buvo patalpintas pirmame puslapyje, nors teisės aktų nuostatos tai draudžia.“*

10.3. Sąskaita už sveikinimo publikavimą spaudoje buvo perduota LVŽS sekretoriatui apmokėti. Ji *„bus apmokėta iš LVŽS rinkiminės sąskaitos“*; numeris atsakyme taip pat nurodytas.

10.4. Sveikinimus spaudoje tiesiogiai užsakė Seimo narės patarėja.

10.5. Apgailestaujama *„dėl teisės akto pažeidimo, kuris, akivaizdu, įvyko susiklosčius atitinkamoms aukščiau išdėstytoms aplinkybėms, mano patarėjai paprašius pirmame puslapyje išspausdinti Seimo narės sveikinimą, o ne Seimo narės politinę reklamą.“*

10.6. 2020 m. liepos 3 d. sveikinimas buvo publikuotas ir laikraštyje „Tauragės kurjeris“, ir liepos 6 d. socialinio tinklo „Facebook“ Aušrinės Norkienės paskyroje.

10.7. Su atsakymu pateikti dviejų A. Norkienės sveikinimų pavyzdžiai, vienas jų – tos pačios šventės proga savaitraščio „Tauragės kurjeris“ trečiame puslapyje publikuotas sveikinimas,

pažymėtas kaip politinė reklama; socialinio tinklo „Facebook“ A. Norkienės paskyros ekrano vaizdo nuotrauka, kurioje matyti savaitraštyje „Tauragės kurjeris“ išspausdintas sveikinimas; pateikta ekrano vaizdo nuotrauka, kurioje matyti savaitraščiui „Tauragės žinios“ siųsto sveikinimo tekstas, bei pridėdamas priedas ir keli komentarai.

11. Tą pačią dieną gautas redakcijos „Tauragės žinios“ atsakymas (VRK reg. Nr. 1-1909(7.9), kuriame patvirtinama, kad minėtas sveikinimas leidinio pirmame puslapyje buvo publikuotas užsakovo prašymu. Pažymima, kad *„užsakovas informavo, jog už sveikinimą bus sumokėta iš LVŽS rinkiminės sąskaitos <...>. Sąskaitą faktūrą, išrašytą liepos 3 d., 96,65 eurų sumai užsakovas yra gavęs.“* Be to, atsakyme pateikiama, kad:

11.1. užsakant sveikinimą nebuvo nurodoma, jog tai politinė reklama, bet kilus klausimams ir diskusijai, nes, pasak redakcijos, Seimo narė sveikinimus šio savaitraščio pirmame puslapyje užsako nuolatos, ir užsakovams argumentuojant, jog tai tęstinė veikla, todėl politinė reklama sveikinimas neturi būti laikomas, buvo kreiptasi į VRK Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriaus vedėją Liną Petronienę. Atsakyme teigiama, jog buvo paaiškinta, kad *„sveikinimą turėtume žymėti kaip politinę reklamą, nes yra publikuojama kandidatės nuotrauka.“* Pažymima, kad *„paaiškinus situaciją užsakovai sutiko žymėti sveikinimą kaip politinę reklamą ir už jį sumokėti iš rinkimų sąskaitos, tad maketą pažymėjome kaip politinę reklamą.“*

11.2. Nebuvo įsigilinta į įstatymo nuostatas, draudžiančias politinę reklamą pirmame leidinio puslapyje, ir pokalbio metu su sveikinimą užsakusia patarėja tai aptarta nebuvo. Pažymima, kad *„sveikinimo maketo galutinis variantas 1 puslapyje su užsakovu buvo suderintas elektroniniu paštu.“*

11.3. Apgailestaujama dėl teisės akto pažeidimo, kuris įvyko susiklosčius atsakyme išdėstytoms aplinkybėms.

11.4. Laiške su atsakymu pridėtas savaitraščio „Tauragės žinios“ numeris, kuriame buvo publikuotas A. Norkienės sveikinimas.

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, siūloma:

1. Pripažinti, kad savaitraštis „Tauragės žinios“ pažeidė Lietuvos Respublikos politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymo 16 straipsnio 1 dalies 1 punktą, paskelbęs Aušrinės Norkienės politinę reklamą (sveikinimą) 2020 m. liepos 3 d. pirmame periodinio leidinio puslapyje.

2. Taikyti administracinę atsakomybę už politinės reklamos skleidimą pažeidžiant Politinių kampanijų finansavimo ir finansavimo kontrolės įstatymą.